

Vt 4 Iin ohikulkutie

Valtatie 4 on Suomen tärkein pohjois-eteläsuuntainen tieyhteys, joka kuuluu Suomen maanteiden pääväyliin ja on osa kansainvälistä TEN-T-ydinverkkokäytävää. Oulu–Kemi-yhteysvälin liikenneongelmat korostuvat päivittäisessä liikenteessä, joten tien parantaminen on välttämätöntä.

Nykytila

Valtatie 4 on Suomen tärkein pohjois-eteläsuuntainen tieyhteys, joka kuuluu Suomen maanteiden pääväyliin ja on osa kansainvälistä TEN-T-ydinverkkokäytävää. Oulu–Kemi -yhteysvälin pituus on 119 km (Haaransilta–Simon Maksniemi), ja se on tärkeä elinkeinoelämän, huoltovarmuuden, matkailun, metsäteollisuuden kuljetusten ja erikoiskuljetusten reitti (SEKV).

Iin taajaman kohdalla on pitkä 5,5 km:n 60 km/h nopeusrajoitus ja kaksi kiertoliittymää sekä kahdet liikennevalot, joiden vaikutuksesta valtatie liikenne jonoutuu ja ruuhkautuu ajoittain. Iin kohta on yhteysvälin pullonkaula läpikulku- ja matkailuliikenteen sekä elinkeinoelämän raskaan liikenteen ja erikoiskuljetusten osalta.

Oulu–Kemi yhteysvälin liikennemäärä on 7 900–55 500 ajon/vrk (KVL 2024). Iin kohdalla liikennemäärä on 8 500–12 300 ajon/vrk. Yhteysvälillä on keskimääräistä enemmän raskasta liikennettä. Iin kohdalla raskaan liikenteen määrä on 1 030–1 260 ajon/vrk (raskaan liikenteen osuus 8-13 % kokonaisliikennemäärästä). Yhteysvälillä tapahtuu vuosittain noin 0,8 kuolemaan ja 7 loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta. Onnettomuudet ovat keskittyneet liittyimiin.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeessa rakennetaan valtatie 4 uuteen paikkaan noin 17 km:n matkalla Iin taajaman itäpuolelle välille Ränänperä–Pohjois-Iin suora (Iin ohikulkutie). Hanke sisältää kolme eritasoliittymää, keskustan sisääntulotien, kaksi lijoen vesistösiltaa ja 8 kpl muita siltoja. Melusuojaustarvetta on noin 3,8 km matkalla. Pohjavesisuojausta rakennetaan noin 1 km matkalla.

Tavoitteena on parantaa yhteysvälin liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta poistamalla Iin kohdalta liikenteen pullonkaula ja muodostamalla sujuva liikenneyhteys koko Oulu–Kemi-välille. Kehittämistoimenpiteillä saadaan poistettua yhteysvälin pahimmat liikenneongelmat ja turvattu elinkeinoelämän ja muun liikenteen päivittäiset liikkumistarpeet. Hankkeella parannetaan yhteysvälin elinkeinoelämän kuljetusten toimintavarmuutta, matka-aikojen ennustettavuutta ja erikoiskuljetusten sujuvuutta. Iin ohikulkutien myötä tieosuus täyttää maanteiden pääväylille asetetut palvelutasotavoitteet ja TEN-T ydinverkolle asetetut vaatimukset.

Päivitetty: 2.2.2026

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/vt4-iin-ohikulkutie>

Aikataulu

Iin ohikulkutiestä on laadittu aluevaraussuunnitelma vuonna 2011.

Hankkeen tiesuunnitelman laatiminen on käynnistynyt maastotutkimuksilla kesällä 2025. Tiesuunnitelman on arvioitu valmistuvan vuoden 2027 loppuun mennessä.

Kustannukset

Hankkeen kustannusennuste on 137 M€, MAKU 145 (2020=100).

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Vt 4 Iin ohikulkutie

Keskeiset vaikutukset

Hanke vastaa hyvin Liikenne12 tavoitteisiin. Iin ohikulkutien toteuttamisen myötä tieosuus täyttää maanteiden pääväylille asetetut palvelutasotavoitteet ja TEN-T ydinverkolle asetetut vaatimukset.

Hankkeen keskeiset vaikutukset ovat:

- Valtatien 4 yhteysvälin Oulu–Kemi liikenteen sujuvuus, turvallisuus ja matka-aikojen ennustettavuus paranevat.
- Elinkeinoelämän, matkailun ja Pohjois-Suomen kaivoskuljetusten sujuvuus ja liikennöitävyys paranevat. Erikoiskuljetusten sujuvuus paranee (SEKV).
- Valtatieliikenteen ongelmakohde poistuu Iin kohdalta.
- Melulle altistuvien (55 dBA) asukkaiden määrä vähenee 240:llä vuoden 2030 liikennetilanteessa Iin kohdalla.
- Iin ohikulkutien H/K-suhde on 0,33. Iin ohikulkutiehanketta ei voi toteuttaa vaiheittain.

Vt 4 Iin ohikulkutien rakentaminen on määritelty yhdeksi kärkitoimenpiteeksi Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:ssa ja Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:ssa.

Riskit

Hankkeeseen liittyy kustannusriski.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on tehty vuonna 2019. Hankkeen HK-suhde on 0,33.

Hanke edistää liikenteen toimivuutta, turvallisuutta ja kestävyyttä, joten hanke toteuttaa hyvin LVM:n hallinnonalan keskeistä lainsäädäntöä sekä myös pääväyläasetusta. Hankkeen toteutumisen jälkeen valtatie 4 täyttää myös paremmin TEN-T ydinverkolle asetettuja palvelutaso- ja laatuvaatimuksia.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteista hanke parantaa saavutettavuutta, vastaa elinkeinojen ja työssäkäynnin tarpeisiin sekä parantaa liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellista tehokkuutta.

Hanke parantaa merkittävästi koko Pohjois-Suomen saavutettavuutta ja elinkeinoelämän kilpailukykyä.

Hanke parantaa merkittävästi koko Pohjois-Suomen tieliikenteen turvallisuutta. Hankkeella on merkitystä niin seudullisella kuin valtakunnallisella liikennejärjestelmätasolla.

Mikäli hanketta ei toteuteta yhteysvälin palvelutaso ja liikenteellinen sujuvuus heikkenevät, yhteysvälin matka-ajat kasvavat ja liikenneturvallisuus heikkenee. Myös Pohjois-Suomen saavutettavuus sekä elinkeinoelämän kilpailukyky heikkenevät. Pelkästään liikenteen palveluihin tai liikenteen ohjaukseen kohdistuvilla toimilla ei saada riittäviä vaikutuksia.

Lisätietoa

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, Tie- ja rakentamissuunnitteluvastaava Ari Kuotesaho, p. 0295 038 259
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209